

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Power and participatory politics in the digital age : probing the use of new media technologies in railroading political changes in Zimbabwe
Mutsvairo, B.

Citation

Mutsvairo, B. (2013, June 13). *Power and participatory politics in the digital age : probing the use of new media technologies in railroading political changes in Zimbabwe*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/20974>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/20974>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/20974> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Mutsvairo, Bruce

Title: Power and participatory politics in the digital age : probing the use of new media technologies in railroading political changes in Zimbabwe

Issue Date: 2013-06-13

DUTCH SUMMARY

De beschikbaarheid van nieuwe mediatechnologieën wordt alom gezien als een mogelijkheid voor Afrikaanse activisten om te kunnen strijden tegen dictaturen en om het continent dichter naar democratie te kunnen brengen. Gebeurtenissen in het Midden-Oosten, zoals de Arabische lente, geven Westerse overheden en pro-democratische activisten de hoop dat Afrikaanse landen een voorbeeld kunnen zijn voor activisten die in deze landen een eindeloze strijd voeren tegen de aanwezige wanbesturen en dictaturen.

Er is echter behoefte aan onderzoeken zoals het onderhevige om de vraag te beantwoorden of deze beweringen kloppen. Empirisch onderzoek is nodig ter ondersteuning van ongegronde beweringen dat de nieuwe mediatechnologieën het platform ter bestrijding van dictaturen kunnen zijn. Met behulp van Zimbabwe als een casestudie, heb ik getracht antwoord te vinden op de vraag in hoeverre digitale media de democratisering van Afrikaanse landen kan bevorderen. Ik betoog in dit onderzoek dat, terwijl de mogelijkheden van nieuwe mediatechnologieën er voor iedereen zijn, het waarschijnlijk te vroeg is om al te concluderen dat het decennialange bestuur van President Robert Mugabe omver zal worden geworpen als gevolg van digitaal mogelijk gemaakte protesten.

Dit proefschrift opent met een verkenning van de historische aspecten van de Zimbabwaanse politiek en media in het eerste hoofdstuk. Dit is een belangrijk deel van het onderzoek omdat het de wortels van politieke en sociale moedeloosheid in het hedendaagse Zimbabwe aan de lezer introduceert. Dit historisch perspectief belicht hoe en waarom dingen mis zijn gegaan in de hedendaagse Zimbabwaanse samenleving. De Britse koloniale betrokkenheid biedt de cruciale context voor de politiek. Ik zal de omstrede Zimbabwaanse landhervormingen introduceren. Het twistpunt daarvan komt voort uit een conferentie gehouden in 1980 in Groot-Brittannië waarin de basis voor het oprichten van de staat Zimbabwe werd gelegd. In dit hoofdstuk wordt, naast een up-to-date profiel van president Mugabe, ook de Zimbabwaanse mediageschiedenis verkend, met een kritische blik op de zogenaamde strenge mediawetgeving en de rol die zij speelt

in de samenleving. Er zal literatuur worden geanalyseerd over veranderingen in de politieke communicatie, als een direct gevolg van de marktpenetratie van de informatie- en communicatietechnologie (ICT). Hierna maak ik profielen van dissidente nieuwswebsites beheerd door Zimbabweanen in de Diaspora en ook beoordeel ik hun invloed en bijdrage aan de politieke participatie in hun thuisland.

Het methodologische deel van deze studie bestudeert de belangrijkste onderzoeksmethoden, en kijkt voornamelijk naar kwalitatieve onderzoek mechanismen in sociaal-wetenschappelijk onderzoek. Dit hoofdstuk toont kennis van onderzoeksmethoden in communicatiewetenschappen, één van mijn hoofdzakelijke onderzoeksinteresses. Conceptueel gezien draagt dit hoofdstuk bij aan de bevindingen in de vier volgende empirische hoofdstukken. Vanuit een structureel oogpunt beoogt dit hoofdstuk, door een analyse van relevante literatuur gerelateerd aan sociaal-wetenschappelijk onderzoek, te rechtvaardigen waarom ik heb gekozen om gebruik te maken van etnografische interviews en observerend onderzoek. Deze vloeiden voort uit mijn rol als actieve deelnemer en lid van de Diaspora en van een vergelijkende inhoudsanalyse van dissident-, pro-overheids-, en burgerjournalistieke nieuwssites om de impact van deze sites op kiezers te beoordelen.

Hoofdstuk 4, het eerste empirische hoofdstuk, gaat in op de lacunes en ideologische verschillen tussen de nieuwe en traditionele media. Door middel van een discoursanalyse van een krant die door sommigen bekritiseerd wordt als zijnde een mondstuk van Mugabe, ben ik van plan het belang van de traditionele media voor regimes met een traditionele school van politiek denken zoals dat van Mugabe te tonen. De onderzoeksmethode die ik hiervoor heb gebruikt was een discoursanalyse van de artikelen die deze krant publiceert. Interessant voor dit onderzoek is dat traditionele media zoals *the Herald* ook gedwongen zijn om nieuwe mediakenmerken aan te nemen. De vraag die ik stel is als volgt: Wat betekent dit voor een conventioneel politiek leiderschap, dat sceptisch is over de invloed en de macht van het Internet en het geluid van de nieuwe media? Deze beoordeling zal zo ver gaan als te kijken naar *The Herald's* historische banden met Mugabe, hoe deze overleven in het digitale tijdperk en of

daadwerkelijk de monopolie als nieuwsleverancier in Zimbabwe is verloren. Hoewel het Internet is gecrediteerd met het verspreiden van informatie over de slachtoffers van geweld terwijl de overheid probeerde om berichtgeving hierover in de media te onderdrukken, zal dit onderzoek voornamelijk kijken naar de rol van het Internet voor de 'empowerment' van het electoraat met pro-oppositie nieuwsmateriaal.

Hoofdstuk 5 is gebaseerd op een artikel dat ik samen schreef en presenteerde met twee van mijn BA studenten, Simon Columbus en Iris Leijendekker, tijdens het *13th Symposium on Online Journalism* aan de Universiteit van Texas, Austin in april 2012. Hierna volgen er nog twee empirische hoofdstukken die de trends in de burgerjournalistiek onderzoeken. De eerstgenoemde is gericht op Zimbabwe en de laatstgenoemde op het geven van een kritische reflectie van de ethiek in de Afrikaanse online journalistiek. Hiervoor werd een onderzoek dat was gericht op een verkenning van de rol van het Internet in de Zimbabwaanse democratische ruimte, gestut door vier quasi-onafhankelijke empirische onderzoeken, die trachtten de bijdrage van Internet in het versterken van de democratische participatie in Zimbabwe specifiek en in Afrika in het algemeen na te gaan. De reflectie en conclusie bespreken de algemene, wetenschappelijke, theoretische en empirische evaluaties van dit onderzoek. Ook kom ik terug op de belangrijkste vragen eerder in dit onderzoek naar voren gebracht. De conclusie geeft ook een samenvatting van argumenten over waarom ik van mening ben dat de Zimbabwaanse Diaspora een belangrijke rol heeft gespeeld in democratische participatie, en hoe zij dat gedaan hebben. Hoofdstuk 7 onderzoekt de uitdagingen en kansen voor burgerjournalistiek in Zimbabwe. Hoofdstuk 8 zal een analyse geven van hoe dissidente journalisten en burgers in de diaspora hun momentum op het Internet hebben kunnen handhaven en versterken, en zo hebben kunnen helpen met het ondersteunen van de democratie in hun thuisland, terwijl ook een reflectie wordt gegeven over enorme uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd. Hiernaast zal ik de mogelijkheden voor toekomstig onderzoek op dit gebied beoordelen en de beperkingen hiervan bespreken.

Door Zimbabweanen woonachtig in het buitenland te interviewen, was het mogelijk hun ervaringen en meningen te gebruiken om te onderzoeken of voor hen blootstelling aan nieuwe mediatechnologieën in het westen bijdroeg aan democratische veranderingen in hun thuisland. De resultaten van het onderzoek waren duidelijk. Terwijl hun Internet activiteiten er zeker aan hebben bijgedragen om het politieke landschap te veranderen, is hun voornaamste uitdaging hetzelfde gebleven: omgaan met President Mugabe. Hoewel hij al sinds 1980 het land regeert, neemt hij op 89-jarige leeftijd opnieuw deel aan de verkiezingen in 2013. Al is er geen twijfel mogelijk over de publieke ontevredenheid over zijn regime, toch is de rapportering van de media over Mugabe niet altijd eerlijk en accuraat. Zo werd er bijvoorbeeld in 2012 in de Westerse media, waaronder door CNN, gespeculeerd dat Mugabe mogelijk was overleden tijdens een reis naar Singapore. Uiteindelijk bleek dat dit niet waar was.

In dit onderzoek wordt er onderstreept dat de meningen over Mugabe verdeeld zijn. Hoewel activisten alles hebben gedaan om de Morgan Tsvangirai Movement for Democratic Change via online en digitale middelen te populariseren, is Mugabe nog steeds onafgebroken aan de macht. De grootste les die we uit deze ontwikkeling kunnen trekken, is dat we moeten voorkomen dat we de invloed van het Internet en digitale informatie- en communicatietechnologieën in de democratisering van Zimbabwe overschatten. Er is namelijk meer nodig dan alleen het Internet om een despoot van zijn macht te ontdoen. Zimbabweanen zijn gesterkt door wat zij zien en lezen dankzij de technologische vooruitgangen. Democratie wordt echter niet alleen via digitale middelen bereikt. Het Internet speelt een zeer belangrijke rol, maar Zimbabweanen moeten nog veel overwinnen voordat ze democratie kunnen bereiken.

Dit onderzoek identificeert de sleutelrol die de nieuwe mediatechnologieën spelen in het brengen van democratische verandering naar Zimbabwe, maar benadrukt tegelijkertijd dat er een aantal hindernissen zijn die dit proces in de weg staan. De kracht van het Internet moet niet worden overdreven. Hoewel het Internet mensen kan ondersteunen met broodnodige informatie, zoals we tijdens de Arabische Lente zagen, kan het gevecht niet worden gewonnen op het Internet, maar zal het ook op straat moeten worden

uitgevochten. Dit onderzoek concludeert dat Zimbabweanen de consequenties vrezen die directe confrontatie met het regime aangaan zal hebben. Het vergt nog steeds veel moed om op te staan tegen Mugabe. Eerdere pogingen zijn meedogenloos verpletterd. Als het Internet volwaardig wil bijdragen aan democratie in Zimbabwe zal de onvrede die wordt uitgesproken in chatrooms en andere plekken op het Internet vertaald moeten worden naar concrete actie.